

НА ПЛЕНУМІ ПОШИРЕНОГО ВИКОНКОМУ КОМІНТЕРНУ.

(Загальні дискусії після доповіді тов. Зіновева.)

ПРОМОВА ТОВА. А. БУХАРІНА.

Основне специфічне нині явище, це насамперед існування в Європі сильних соціал-демократичних партій та професійних під впливом соціал-демократії, що ґрунтуються на імперіалізмі і провадять соціал-патріотичну коаліційну політику з буржуазією. Цих рязючих вивид наш Бордіга не помітив тому, що він виступає проти тактики єдиного фронту.

Аналіза сучасного становища показує відносне зміщення буржуазії, але бо тільки відносне. Нейтралізується, завдячуючи, що стабілізація капіталізму незначна в Чехословаччині, бо там капіталізм не знаходячи на кризі, все ще виявляє деяку сталість. Новий момент сучасного стану капіталізму позначається і в тім, що Європа дедалі все більш пасує перед Америкою, а також у тім, що на цьому ґрунті помічається значна радикалізація робітничого руху Європи.

При цій загальній тактиці соціал-демократії слід зазначити обидні маневри її лівого крила. Наприклад, Отто Бавер, провідник австрійської соціал-демократії, сподівається від співробітництва австрійських кооперативів з господарними органами С.Р.С.Р. на здійснення соціалізму, тобто він сподівається на революційну без революційної боротьби. Два найважливіші завдання сучасного моменту — вжити тактики єдиного фронту та робота професіоу — виходять з конкретного стану речей. У першій стадії живання тактики єдиного фронту Комінтерн

скеровував найдуужчі удари супроти правої небезпеки. Чи є нині права небезпека? Звичайно, є в окремих секціях і, наприклад, у Франції це навіть найгрозливіша небезпека. Денде ця небезпека існує узвичайно, але в Комінтерні ультраліва небезпека, що позначилася в нерозумні потреби опанування широкими мас, а з цього на практиці виходить відмова від уживання тактики єдиного фронту, а також недоцінка значиння роботи партії в професіоузах. Бордіга, що вголосіше тут завжди все ті самі промови, і стоїть, як нерухомий полюс, найвиразніше формулює позицію ультралівих. Бордіга та ультра-ліві механічно переносять методи часу революційного періоду, бурі й натиску (що за інших обставин можуть знову бути хоча б не потрібними) на нинішній зовсім інший час. Тому вони не зумили знайти підходу до соціал-демократичних робітників, до роботи в професіоузах та до часткових метод. Останніми часами ультра-ліві настрої були халекко дужчі, як ультра-ліві фракції. Навіть цілі партії пройнялися ультралівою, характерним прикладом цього може бути німецька компартія перед франкфуртським з'їздом.

З приводу цієї тактики на тому конгресі, де було поставлено питання про єдність професіоу, багато делегатів висловилося проти цього, заперечуючи, що цю тактику визначено тільки на те, щоб допомогти МекДоналду. Тов. Зіновеву і мені довго треба було доводити абсурдність таких тверджень. Кожний бачить, що ця тактика була єдино правдива, що утвердження англо-радянського комітету єдності дало свої наслідки.

В Англії наша партія, вживаючи тактики єдиного фронту і провадячи боротьбу в професіоузах, досягла помітного успіху. Деякий успіх у цій діяльності ми можемо ствердити також у Німеччині. Бордіга заперечував, що більшовізація визнає тільки організаційну перебудову партії на основі виробничих ячеек. На це ми відповідаємо, що без правильної організації не може бути революційних перемог, а без правильної політики — не може перемогти ніяка доладна організація.

Коли Бордіга заявляє, що ячейки не можуть бути основою партійної організації, бо, мовляв, робітники мало цікавляться політикою, то цим він показав свою невру в силу робітничої класи. Це — опортуністичний погляд, це — повне заперення революційної перспективи. Бордіга висловився теж проти залізної дисципліни. Це теж відгонить опортунізм, бо компартія готується до громадянської війни, а без дисципліни в ній перемогти неможливо. Бордіга домагається вільності фракції, при чому покладається на приклад Леніна, який теж організував фракції. Але він забуває, що Ленін організував фракції внутрі соціал-демократії. Ми не збираємося вступати ні до П. Інтернаціоналу, ні до Ліги Націй, і тому ми відкидаємо механічне перенесення революційного російського досвіду в питання про фракції. Зіновев правильно сказав, що наша позиція в німецькому та французькому питанні правильно характеризує нашу лінію. Нам ще довго доведеться боротися проти ультра-лівих і праівих небезпек. Як-що ми це здійснимо, то Комінтерн після пленуму ще більше зміцніє, не зважаючи на всі супротивні проявлення наших ворогів.

ми відкидаємо механічне перенесення революційного російського досвіду в питання про фракції. Зіновев правильно сказав, що наша позиція в німецькому та французькому питанні правильно характеризує нашу лінію. Нам ще довго доведеться боротися проти ультра-лівих і праівих небезпек. Як-що ми це здійснимо, то Комінтерн після пленуму ще більше зміцніє, не зважаючи на всі супротивні проявлення наших ворогів.

ми відкидаємо механічне перенесення революційного російського досвіду в питання про фракції. Зіновев правильно сказав, що наша позиція в німецькому та французькому питанні правильно характеризує нашу лінію. Нам ще довго доведеться боротися проти ультра-лівих і праівих небезпек. Як-що ми це здійснимо, то Комінтерн після пленуму ще більше зміцніє, не зважаючи на всі супротивні проявлення наших ворогів.

Ось воно як!

(Бери Петре на розум.)

Що коротеньку характеристику про те, як на Радянській Україні лониться старий побут, беремо з харківських "Вістей". Треба, щоб її перечитали всі українські Петрі і звали собі на розум.

Сонька з чоловіком Петром десять років прожила і чоловік її був хазяїном над нею на зразок того, як буває хазяїн над кіньми. — Ей, ти, скорше там кінш свою роботу, — гукав Петро увечері, повернувшись з роботи, повечерявши, не зважаючи на те, що Сонька також працювала в фабриці та на те, що прийшовши до дому з роботою її треба було зварити їжу, білизну-попрати, в кімнаті прибрати.

Петро одержував гарну плату на заводі і частенько з товаришами піччив. Забирав і Соньчину плату, вимагаючи від неї повного звіту з кожної ви-плати.

Плакала частенько Сонька від рук чоловіка; іноді він бив її, коли вона щось не так зробила, або пробувала заперечувати йому. Коли революція знищила попівські закони, Сонька почала ходити на зборя до клубу, на лекції, де й пізнала, що тепер нові закони, які не дозволяють чоловікам

бути хазяїнами над жінкою, як над худобою, і що ці закони роблять жінку рівноправною з чоловіками в усьому.

— Ти Петре, не кричи, тепер немає старих законів і я маю таке-ж самісіньке право, як і ти, — спокійно відповідала Сонька на незаконні вимоги чоловіка.

— Я дам тобі закони! — релетувал Петро, кидаючись до Соньки. — От бачиш, Петре, ви нас жінку вважали ввесь час за дурних, а от виявляється, що ти дурніший за найдурнішу бабуну через те, що ти лаєшся, кричиш, але що-ж ти мені можеш зробити, бити, не маєш права... Не подобається тобі зі мною жити, можеш іти на всі чотири сторони, — твердо відрубувала Сонька, одяглася і йшла до клубу на жіноче свято.

Довго сидів Петро на стільці приголомшений словами жінки і думав: — Усе пропало, тепер з нею нічого не зробиш, тому що закони... доведеться скоритися і жити на рівних правах.

Пізно повернулася Сонька з клубу, постукала, Петро відчинив мовчки двері.

В. Кураків.

Шлюбне право в рад. союзі.

В українських радянських газетах тепер широко дискутуються права сучасного — там шлюбу.

В харківських "Вістях" читаємо про головні основи шлюбу в Радянському Союзі такі точки:

1. Цілковита воля шлюбу (без ніякого примусу з боку батьків, чи кого-б там не був).
2. Цілковита рівноправність чоловіка й жінки (ніяких пережитків-влади чи опіки чоловіка над жінкою, ніякого накілдання прівилію і т. ін.).
3. Цілковита воля розводу (за бажанням кожного з подружжя й без всяких обмежень).
4. Спільність майна, придба-

ного подружжям (домашня праця жінки прирівнюється до праці чоловіка).

5. Взаємний і рівний обовязок подружжя підтримувати один одного, коли хтось із них втратить праездатність, або опиниться безробітним.

6. Обовязок обох батьків утримувати своїх неповнолітніх дітей зовсім незалежно від оформлення шлюбних відносин між батьками (зовсім виключається поділ дітей на законних чи незаконних, шлюбних чи позашлюбних).

7. Батьківські права даються й обороняться лише настільки, наскільки це потрібно для забезпечення інтересів дітей (інтереси дітей перш за все, права дітей вище від батьківських).

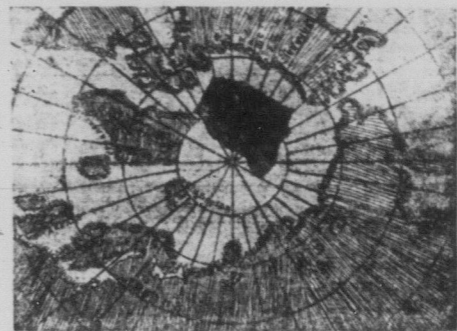
3 поля науки і техніки

В МАНДРІВКУ ДО ПІВНІЧНОГО БІГУНА.

Північний бігун став магнітом, який притягає до себе дослідників з цілого світа вже довгі роки й до якого ніодни з них ще не достався. Минулого року відомий норвезький дослідник підбігунових околиць

ся до північного бігуна аж девять експедицій. Всі вони будуть летіти різної форми дирижаблями, або аеропланами. Збираються летіти такіючі:

1. Американська експедиція Барлетта, під провідом капітана Роберта А. Барлетта, який відвідував вже підбігунові о-

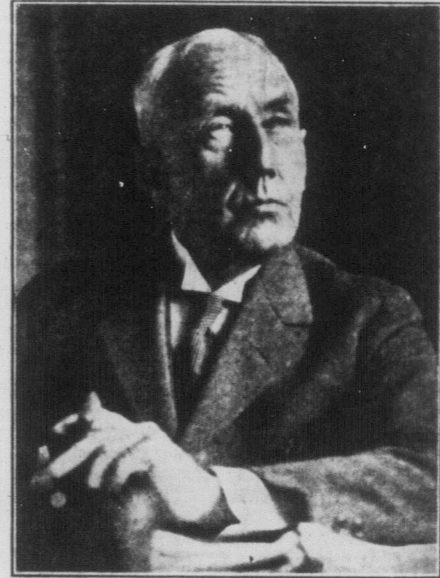
Північний бігун і його околиці. Чорна пляма — це недовідажені ще простири північного бігуна.

Амундсен старався дібратися до північного бігуна на аероплані й це мало не коштувало йому життя.

День і ніч борюся Амундсен і його товариші з льодами, снігами і вітрами, прочищаючи місце на льодах, щоб залетіти аеропланом та верну-

колиці. Його партія буде летіти аеропланами і маючи ба мети північний бігун, думає відвідати остров Врангеля.

2. Експедиція Амундсена-Елсворта (норвезька) полетить дирижаблем, який збудовано в Італії. Ця експедиція має складатися з 18 осіб. Вона

Норвезький дослідник підбігунових околиць Ровалд Амундсен.

та назад до живого світа. Однак це не тільки не застранило цього смирного дослідника, але захопити його самого до дальшої праці і багатьох інших дослідників.

Американські газети доносять, що цього року вибратуться ських праів).

8. Зовсім не визнається юридичної сили за релігійним шлюбом, формальна рестрація шлюбів лише в органах радянської влади.

9. Особлива охорона прав матері (обовязок батька утримувати матір підчас вагітності, годівля дітей та інші), незалежно від оформлення шлюбних відносин.

почне летіти з острова Шпіцбергена і думає перелетіти через північний бігун до Аляски.

3. Французька підбігунова експедиція під контролею французького уряду. Провідником її є капітан Джуліус де Павер, і вона ще не вирішила чим полетити — аеропланами чи дирижаблем. Вона полетить з землі Франца Посифа прямо до північного бігуна і тим самим шлюбом верне назад.

4. Шведська полярна експедиція Гаммера. Г. Г. Гаммер добре відомий полярний дослідник, який їздив в останній експедиції з Амундсеном. Він планує летіти аеропланом і тим самим шляхом, яким літав останній раз Амундсен.

5. Бритійсько - норвезька експедиція полковника Т. Гремма, який в 1919 році крібув до Злучених Держав з наміром летіти через Атлантийський океан.

6. Радянська полярна експедиція, яку планує уряд Радянського Союзу. Радянська експедиція полетить на аероплані "Ленін".

7. Детройтська полярна експедиція, яка буде складатися з військових, морських і цивільних летунів.

8. Незалежна експедиція, яку організує лейтенант командир Річард Е. Бирд в Винчестері, Злуч. Держави. Цю експедицію фінансують Джон Рокіфелер (старший) та, Едсел Форд.

9. З Німеччини вибратється до північного бігуна др. Гуго Екеннер, голова депельських заводів, який свого часу прелетів був до Америки з дирижаблем "Лос Енджелес", побудованим в Німеччині для уряду Злуч. Держав. Екеннер вибратється до північного бігуна в спеціально побудованій для того машині.

Отже аж девять експедицій готуються летіти. Чи полетять всі вони — невідомо ще. А як полетять, то чи вернуться всі вони назад — це також питання. А чи долетять вони, або котрась з них до північного бігуна — будемо знати тоді, як це вони зробить. Однак — полетять, бо надто вже хочуть ці люди знати, де є той північний бігун і що коло него робиться.

З Радянської України.

Українська паперова промисловість.

В біжучому господарчому році працює на Україні 9 паперових фабрик. Після плану Всеукраїнської Ради Народного Господарства виробництво українського паперового тросту повинно осягнути в біжучому році 25 тисяч тон паперу. Робітників zatrudнює трост 2,900. На поправу фабрик призначено 7 і пів мільона карбованців.

83,500,000 Карбованців на Укр. Промисловість.

Українські трести призначити на відбудову фабрик на Україні в цьому році 83 і пів мільона карбованців.

Фабрика-школа.

Комітет харківської Біржі Праці приступив до організації в Харкові механічної залізничної фабрики-школи. Ціллю фабрики є підготувати дітей на кваліфікованих робітників металургії. В першу чергу буде прийнято в фабрику 250 безробітних підростків. Урохомлеття має наступити в квітні.

Ленін в Жовтневій революції.

(За редакцією В. Чубаря.)

(Продовження.)

Боязко й лячно робиться, коли починаеш міркувати над цим німом, але також красномовним свідомством офіційного документу. Боязко за ту самітність, що в ній опинився Ленін очевидно несподівано для себе самого, в той момент, коли наші партії доводилося брати в свої руки стерно пролетарської революції. Дивно, що тепер, після багдотліної перевірки цієї тактики на ділі, уявляється незрозумілим, як могли дійти до такої пауантани наші найкращі товариші, що в них було стільки років професійно-революційної практики. Пояснюється все це лише тим, що тоді в нашому партійному осередкові, не виключаючи й де-яких з видніших наших товаришів, сучь Жовтневої революції ще далеко не була з'ясована...

Нарешті, в Петербурзі, в Смоленську. Дві кімнати, які межують з кабінетом Леніна. Надзвичайна простота прийому. Простий стіл з чорнильницями, канала та кілька віденських стільців — ось обстановка раднаркомської вітальні за тих часів. Далі канцелярія, що просто веде у кімнату Леніна. Велика, напівпуста. Три простих столи, з друкарською машинкою, дві шафи, кілька стільців, та проста, нашвидку збита вішалка біля дверей до кабінету Леніна, що на ній здебільша вшлани пальто відвідувачів. За кілька хвилин я вже був у кабінеті Леніна.

— Ну, ось, ми вас вже давно чекаємо, тов. Шліхтер, — зустрів мене Ленін з тією товариською привітністю, яку він виявляв завжди не лише в особистих, але й в ділових зносинах, — чого це ви так довго збиралися?

Розповідаю, Ленін — весь увага. Праве око примружене, лівє зосереджено вглядється в мене.

— В найближчому засіданні Раднаркму буде оформлено ваше призначення на комісара земельних справ, — закінчує наше ділове побачення Ленін. — Але було-б добре, як-би ви зараз почали приймати селянських делегатів з місць. Потрібні конкретні пояснення й інструктування місць про практичні заходи, в звязку з декретом про конфіскацію землі. Баритися з цим не можна, а робити це нема кому. Далі негайно треба взяти міністерський апарат до своїх рук і спішно виробити закони про землю. В канцелярії вам передадуть всі справи й матеріали.

Ось коротеньку формулювані програм першочергових робіт, накреслених Леніном, — програм, який в скритому вигляді повинен здійснювати стару ідею Леніна і партії: пролетарська революція переможе лише при умові союзу робітників та селян.

За кілька днів в роботі мій трапився такий випадок: чернігівський селянин, संबородий старий, з делегації, яка приїхала до раднаркму для з'ясування земельних питань, невідступно прохав:

— Як-би побачити Леніна? У повинен його побачити, а потім сказати своїм, що я його бачив. З таким наказом вирядили мене земляки: "обовязково від самого Леніна дізнайся, що й як треба робити".

Я хотів показати Леніна старому, але знаючи, як не любить Ліч всілякі "зустрічі", був в ніякому становищі.

Я вивод до нього селянина, і треба було бачити за дві-три хвилини це осяняе щастям обличчя сивого старого, коли він вийшов з кімнати Леніна.

— Дякую, товаришу, — сказав він мені. — Тепер я все розповім вдома.

Як поведився Ленін зі службовцями.

(Спогади робітничі.)

Я не вмію писати красиво, але мені хочеться розповісти про те велике щастя, яке мені припало на долю. З Жовтневої революції 1917 року і пізніше я працювала в Кремлі, близько біля нашого дорогого й великого проводиря, товариша Леніна. Я виконувала різну роботу в канцелярії Раднаркму. Протягом дня повзамої руки проходили сотні паперів до Володимира Ліча. Майже безперервно приходили одна по одній делегації в 9 год. ранку в найріномантивніших справах до т. Леніна. Всіх він вислушував, давав свої поради, підбадьорював, і всі йшли задоволені до дому, у всіх був відпочинок, а Володимира Ліча після цілоденної праці чекало засідання Раднаркму, й тяглося воно часто-густо кілька годин.

Ще після того Ленін переглядав цілі купи паперів. Не зважаючи на таку колосальну напружену працю, не зважаючи на втому, він, наш дорогий вчитель, знаходячи час запитувати ще й про стан здоров'я співробітників, що працювали в його канцелярії. Одного з таких співробітників він кілька разів відправляв до санітаря, і той досі живий, а Леніна немає.

В мене немає снів, щоб схарактеризувати що мій, що силу нашого проводиря і в той-же час скромного лютого товариша, що без всякого високомірства й роздратування пояснював мені незрозуміле в моїй роботі.

Завжди спокійний, рівноважний, стараний, він того-ж самого вимагав і від нас. Невиконання його наказів він карав тим, що примушував вивчатого писати собі догану. Цю писану догану з його підписом клади в теку злочинів по посаді. Таку догану одного разу писала й я собі за те, що затримала один папір. На мою думку папір не мав негайного характеру й я затримала його на чотири години.

— Вас треба чотири рази розстріляти, — мовив Володимир Ліч, — і звелів написати догану. Але коли виявилось, що я мала рацію, тов. Ленін розірвав мою догану, і нададі, раніш ніж писати догану, вимагав, щоб ми раніш довели свою невинуватість.

Бачила я Леніна й роздратованим. Коли він дізнався, що йому збільшили утримання, (це було в березні, або квітні 1918 року), він заклали руки за жила (його звичай) бігав по кабінету, кажучи до Волод. Дм. Бонч-Бруевича: — Нащо це? Хто вас прохав про це? Хто вас про це прохав?

Під час есерівського повстання, Ленін всю ніч працював, і з нами м'ясні консерви та шуктував над т. Шліхтером з приводу того, що есері відняли в нього авто. Тов. Шліхтер відповів:

— Але-ж при мені залишилися мій ноган.

У відповідь на це Ленін сказав:

— Нащо ім ноган, коли вони стріляти не вміють. Цілять в Кремль, а влучають в Арбат.

(Далі буде.)

Чи ви вже маєте

найновішу книжку відомого пролетарського письменника М. РІЧАНА

КАРПАТСЬКА НІЧ

що недавно вийшла з друку? Якщо немає її ви самі, або ваші знайомі, то посправайте купити, а будете мати корисну книжку в хаті. Не трагуйте вартості навіть тоді, як ви перечекаєте її. Це довша повість з воєнних часів в Галичині і з життя робітництва в Америці. Коли читаєте, то не можете так довго відірватися від книжки, доки не перечекаєте до кінця.

Письменник М. Річан сам пережив війну і вірно описує всі ті страшний події в старому краю. Читачи "Карпатської Ніч" в ринічно багато вчитися і в найбільш приступній формі, бо ціла книжка написана незвичайно зрозумілою мовою. Нарудкована вона на найкращому папері, окладина з артистичним малюнком в двох кольорах.

КУПІТЬ, А НІКОЛИ НЕ ПОЖАЛІЙТЕ! РОЗПОВІСЛЮЮТЬ СЕРІЗЬ ШО КНИЖКУ.

Вислідуйте дилікта за попереднім надісланням грошей.

ЦІНА 50 ЦЕНТІВ ЗА КНИЖКУ.

Замовлення з грішми посилати на таку адресу:

Ukrainian Labor News

Cor. Fritchard & McGregor

Winnipeg, Man.